

Bengtsfors

Kvalitetsredovisning

Bengtsgården

Grundskola 7-9

Särskola 7-10

LÄSÅRET

08/09

2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KVALITETSREDOVISNING GRUNDSKOLA	4
FÖRUTSÄTTNINGAR	4
ELEVERNAS BAKGRUND	4
KLASSTORLEKEN	4
PERSONALEN	4
SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE	5
KVALITETSARBETE - UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	6
PLANERADE UPPFÖLJNINGAR	6
BETYGEN I ÅRSKURS 9	6
BETYGEN I ÅRSKURS 8	8
MÅLUPPFYLLELSE ÅR 7	8
TREÅRSPLANERINGAR I SVENSKA, ENGELSKA, MATEMATIK OCH SPRÅKVAL	9
SVENSKA	9
ENGELSKA	9
MATEMATIK	10
SPRÅKVAL (FRANSKA, TYSKA OCH SPANSKA)	11
ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING OCH FÖRBÄTTRING	12
BASKUNSKAPER SVENSKA	13
MÅL	13
SVENSKA - RESULTAT	13
BASKUNSKAPER MATEMATIK	15
MÅL	15
MATEMATIK - RESULTAT	15
BASKUNSKAPER ENGELSKA	17
MÅL	17
ENGELSKA - RESULTAT	17
KLIMATET PÅ BENGTSGÅRDEN	19
MÅL	19
ARBETSSÄTT	20
LIKABEHANDLINGSPLAN	21

ELEVER I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD	22
BESTÄMMELSER	22
MÅL	22
ARBETSSÄTT	22
ANALYS AV RESULTATET	23
ÅTGÄRDER FÖR BÄTTRE MÅLUPPFYLLELSE	24
KVALITETSREDOVISNING SÄRSKOLAN -09	25
MÅL	25
TRÄNINGSSÄRSKOLA	26
ARBETSSÄTT	26
PLANERADE OCH GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER	27
GRUNDSÄRSKOLA	29
ARBETSSÄTT	29
PLANERADE OCH GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER	29
TREÅRSPLANERING I SVENSKA, ENGELSKA OCH MATEMATIK FÖR GRUNDSÄRSKOLAN	30
SVENSKA	30
ENGELSKA	31
MATEMATIK	32

Kvalitetsredovisning Grundskola

FÖRUTSÄTTNINGAR

Elevernas bakgrund

<i>Faktor</i>	<i>Bengtsgården</i>
Andel pojkar	53 %
Andel elever med utländsk bakgrund	4 % (födda utomlands), 4 % (f. i Sv.)
Föräldrarnas utbildningsnivå	1,98

Ovanstående tre faktorer anses påverka studieresultaten och används bland annat av Skolverket för att beräkna och uppskatta hur en skola bör prestera. Föräldrars utbildningsnivå mäts på en tregradig skala, där 1 motsvarar grundskola och 3 är minst en termin eller 30 (fd 20) poäng på högskoleutbildning. 1,98 avser föräldrars utbildningsnivå i Bengtsfors och kan jämföras med rikets 2,21. Av eleverna i år 9 som avslutade grundskolan hade 33 % minst en förälder med eftergymnasial utbildning, 59 % hade minst en förälder med gymnasial utbildning och 8 % hade föräldrar med förgymnasial utbildning (grundskola). Av elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning når 81 % målen i alla ämnen, medan samma siffra för elever med föräldrar med gymnasial utbildning är 64 %.

Klasstorleken

På Bengtsgården har klasstorlekarna sett ut på följande sätt den 31 december respektive år:

	<i>1995-1999</i>	<i>2000-2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
Antal elever / klass	24	24	25	23	22	24

Även klassens storlek anses påverka studieresultaten. De senaste åren har Bengtsgården medvetet satsat på att bibehålla mindre klasser, för att påverka inläringen i positiv riktning. Detta är något som förhoppningsvis kan fortsätta trots besparingskrav i kärva tider. Klasstorleken skiljer sig från 19, som är den minsta klassen till 25, som är den största.

Personalen

För grundskolan på Bengtsgården har vi följande förutsättningar:

<i>Indikator</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
Lärartäthet – lärare/100 elever	8,25	7,63	7,8	7,8	8,4	8,5	9,1
Pedagogisk personal med lärarbehörighet – %					77%	77%	83%

På Bengtsgården strävar vi efter att bibehålla de senaste årens lärartäthet och att öka behörigheten hos personalen. Dessa två faktorer anses också påverka lärandet i positiv riktning. Siffran för lärartäthet har ökat då anpassningen av personal ej fullt ut kunnat följa den elevminskning som skett de senaste åren. Att bibehålla mindre klasser har också inneburit en ökning vad gäller lärartätheten. Personal har fortsatt läsa in behörigheter och fördjupa sig i sina ämnen genom bland annat lärarlyftet. Bengtsgården ligger strax över rikssnittet när det gäller andelen personal med pedagogisk högskoleexamen, 81,4%, jämfört med Bengtsgårdens 83 %.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

<i>Kvarstående problemområde</i>	<i>Risker</i>
Påfyllning av pellets, lastfordon på skolgård	Påkörning, avgaser, lektionsstörning
Lång efterklangstid i musiksalen	Fysiska och psykiska skador
Lång efterklangstid i entréhallen i A-huset	Fysiska och psykiska skador
Utemiljö/Skolgård behöver upprustas	Sämre målpuppfyllelse än nödvändigt
Utbyte av golvmattor i salar i Kanalgården	Allergiska reaktioner

Handikappanpassning och utbyte av golvmattor i Kanalgården har skickats vidare till SBN, men är ännu ej åtgärdat. Kinnekullehälsan rekommenderade att byta ut golvmattorna i salarna i Kanalgården då mattorna är av äldre sort och avger gaser som kan vara allergiframkallande. Nästa läsår behöver dessa salar användas än mer än idag, då elever i år 6 placeras på skolan och som följd av detta blir vi mer trångbodda. Efterklangstid förbättras genom tillägg av dämpande material, vilket sker i december 2009. Pengar för upprustning av skolgården finns om 2,8 miljoner och arbete påbörjas november 2009 för att vara klart vid skolstart HT10. I planen för skolgården ligger också att anlägga en vändzon för pelletslastbil, så att denne inte behöver in på skolgården i samma utsträckning. Lektionsstörning och avgaser påverkas sannolikt inte positivt av denna förändring, utan kvarstår som något att försöka lösa.

KVALITETSARBETE - Uppföljning och Utvärdering

Planerade uppföljningar

Ämne / Område	Årligen	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nationella prov år 9	VT år 9	x	x	x	x	x
Betygen åk 9	Betyg i år 8 och 9 följs	x	x	x	x	x
Klimatet på skolan		x		x		x
Utvecklingssamtal	2 ggr/år och elev	x	x	x	x	x
Arbetsmiljö och brandskydd	Systematisk genomgång.					
Medarbetarsamtal	En gång/år	x	x	x	x	x
Svenska och Svenska som andra språk			x			x
Engelska			x			x
Matematik			x			x
Språkval			x			x
NO (Bi, Ke, Fy) + Tk				x		
SO (Hi, Sh, Re, Ge)				x		
Idrott och Hälsa					x	
Musik					x	
Hem- och konsumentkunskap					x	
Bild					x	
Slöjd					x	

Från och med läsåret 07/08 följs betygen i år 8 och 9 samt från kvalitetsredovisningen 08/09 även resultatbeskrivningarna för elever i år 7 (vid vårens utvecklingssamtal) systematiskt. På så sätt vill vi kunna följa elevers utveckling över tid samt se hur årskurser liknar eller skiljer sig från varandra.

Genom grundligt genomarbetande av ett antal ämnen varje år, där varje ämne genomgår en ordenlig utvärdering vart tredje år, hoppas vi för oss själva tydligare se en progression i bland annat bedömningsarbete, arbetssätt, elevmedverkan och resultat. Dessa fyra områden utgör hörnpelare i den ämnesvisa utvärderingen. I arbetet tas också i beaktan det nationella arbete som sker med nya styrdokument, som är tänkt börja användas 2011.

Enkäten för att följa klimatet och trivseln på skolan genomförs vart annat år med start 2009. Enkäten är tydligt kopplat till skolans likabehandlingsplan och i arbetet med elevers trygghet och trivsel.

Betygen i årskurs 9

Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15, MVG=20). Det möjliga maxvärdet är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet.

Resultatet för eleverna från Bengtsfors kommun i jämförelse med riket i övrigt ser ut på följande sätt.

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bg	180	184	183	193	199	204	203	190	198	199	187	194,5
Bfs kn	180	184	183	193	199	204	203	190	198	199	187	194,5
Riket	201	202	202	202	204	205	206	205	207	207	209	209,6

2008 var 86,8 % av Bengtsgårdens elever behöriga till nationella program; 62,5 % av eleverna fick betyg i samtliga ämnen; Dessa siffror ska jämföras med 2009 då 79,5 % (Riket 88,8 %) av eleverna var behöriga till nationellt program; 65,9 % (Riket 77 %) fick betyg i samtliga ämnen. En ökning av meritvärdet kan ses i jämförelse med 2008, men avståndet till riket är fortfarande påtagande. Med hänsyn tagen till faktorer som andel pojkar, elever med utländsk bakgrund och föräldrars utbildningsnivå, presterar eleverna på Bengtsgården i år ungefär vad som kan beräknas vad gäller meritvärdet (beräknat värde: 194) och något för lågt vad gäller andelen elever med behörighet till gymnasium (beräknat värde: 73 %).

Ämne	Antal elever		Andel (%) elever som erhållit visst betyg eller ej nått målen i ämnet												
	Total	Flickor	Pojkar	Totalt			Flickor			Pojkar			Ej nått målen		
				G	VG	MVG	G	VG	MVG	G	VG	MVG			
Bild	129	60	69	51,9	31	14,7	2,3	38,3	31,7	25	5	63,8	30,4	5,8	0
Engelska	129	60	69	40,3	37,2	10,9	11,6	31,7	38,3	16,7	13,3	47,8	36,2	5,8	10,1
Hem och konsumentkunskap	129	60	69	41,9	38	17,8	2,3	28,3	43,3	25	3,3	53,6	33,3	11,6	1,4
Idrott och hälsa	129	60	69	41,1	35,7	13,2	10,1	36,7	36,7	16,7	10	44,9	34,8	10,1	10,1
Matematik	129	60	69	61,2	20,9	7	10,9	60	26,7	6,7	6,7	62,3	15,9	7,2	14,5
Moderna språk, elevens val	0	0	0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Moderna språk, språkval	41	21	20	22	29,3	39	9,8	23,8	28,6	47,6	0	20	30	30	20
Modersmål	0	0	0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Musik	129	60	69	42,6	38	10,1	9,3	33,3	41,7	16,7	8,3	50,7	34,8	4,3	10,1
NO	1	1	0	..	..	..	..	..	..	..	..	.	.	.	.
Biologi	128	59	69	51,6	26,6	13,3	8,6	44,1	30,5	20,3	5,1	58	23,2	7,2	11,6
Fysik	128	59	69	44,5	32,8	7	15,6	49,2	37,3	6,8	6,8	40,6	29	7,2	23,2
Kemi	128	59	69	44,5	30,5	7	18	40,7	42,4	6,8	10,2	47,8	20,3	7,2	24,6
Slöjd	129	60	69	16,3	54,3	27,9	1,6	18,3	53,3	25	3,3	14,5	55,1	30,4	0
SO	126	59	67	43,7	36,5	12,7	7,1	37,3	39	20,3	3,4	49,3	34,3	6	10,4
Geografi	3	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Historia	3	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Religion	3	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samhällskunskap	3	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Svenska	125	60	65	46,4	34,4	12	7,2	35	43,3	16,7	5	56,9	26,2	7,7	9,2
Svenska som andraspråk	4	0	4	..	..	..	..	.	.	.	.	..	..	..	..
Teckenspråk	0	0	0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Teknik	129	60	69	33,3	47,3	4,7	14,7	26,7	55	1,7	16,7	39,1	40,6	7,2	13

I tabellen ovan kan man se andelen elever i år 9 som erhöll ett visst betyg eller inte nådde målen i ämnet. Tittar man ämne för ämne kan man se att det framförallt är i kemi, fysik och teknik som den största andelen elever som ej når upp till målen befinner sig. Delar man könsmässigt på resultaten kan man se att flickor har högst andel som ej når målen i engelska och teknik, medan pojkarna i lägre grad lyckas i fysik och kemi.

Lägst andel elever som ej når målen för betyg kan ses i hem- och konsumentkunskap, slöjd och bild.

Betygen i årskurs 8

Andel (%) elever i år 8 som erhållit visst betyg eller ej nått målen i ämnet

Ämne	Totalt				Pojkar				Flickor			
	G	VG	MVG	Ej Nått	G	VG	MVG	Ej Nått	G	VG	MVG	Ej Nått
Bild	Läses ej i år 8.											
Engelska	39	36	7	18	36,73	38,78	4,08	20,41	41,18	33,33	9,8	15,69
Hem och konsumt	34,95	45,6	14,56	4,85	44	44	8	4	26,42	47,17	20,75	5,66
Idrott och hälsa	44,66	38,8	2,91	13,59	36	52	0	12	52,83	26,42	5,66	15,09
Matematik	44,12	26,5	8,82	20,59	42,86	30,61	6,12	20,41	45,28	22,64	11,32	20,75
Moderna språk, språkval												
Musik	50,49	32	6,8	10,68	52	28	4	16	49,06	35,85	9,43	5,66
Biologi	39,22	32,4	8,82	19,61	46,94	28,57	4,08	20,41	32,08	35,85	13,21	18,87
Fysik	37,25	39,2	4,9	18,63	40,82	42,86	2,04	14,29	33,96	35,85	7,55	22,64
Kemi	40,2	31,4	6,68	21,57	44,9	28,57	6,12	20,41	35,85	33,96	7,55	22,64
Slöjd	21,36	53,4	21,36	3,88	14	56	22	8	28,3	50,94	20,75	0
SO	54	23	6	17	59,18	20,41	2,04	18,37	49,02	25,49	9,8	15,69
Svenska	39,8	38,8	8,16	13,27	44,68	42,55	2,13	10,64	35,29	35,29	13,73	15,69
Teknik	30,1	43,7	12,62	13,59	38	42	12	8	22,64	45,28	13,21	18,87

Siffrorna i tabellen avser elever som gick ur år 8 VT-09 och som idag går i år 9. Andelen elever som inte når målen är särskilt hög i engelska, kemi, fysik, biologi och matematik, men är hög även i andra ämnen. Jämför man dessa resultat med hur det går för samma elever vid slutet av höstterminen i år 9 kan man se att en förbättring sker i matematik och musik, medan siffran är något sämre i bild, hem- och konsumentkunskap, teknik och svenska.

Måluppfyllelse år 7

Med början VT09 följs elevernas måluppfyllelse även i år 7 systematiskt. Genom de skriftliga omdömen som utgör del av IUP:n, kan vi se hur eleverna utvecklas över tid. Inför utvecklingssamtalet på vårterminen i år 7 anger undervisande lärare graden av måluppfyllelse i respektive ämne vid angiven tidpunkt, vilket ger en god bild av hur år 7 presterar. Andelen av dessa elever som inte ansågs nå målen i alla ämnen i år 6 var 27 %, baserat på de överlämningsdokument som används i kommunen. Statistiken för år 7 är inte könsuppdelad. Musik och Hem- och konsumentkunskap ges ej i år 7.

Ämne	Når ej målen	Når målen
Bild	6,5 %	93,5 %
En	21 %	79 %
Idh	8 %	92 %
Ma	27 %	73 %
NO+Tk	16 %	84 %
Sl	15 %	85 %
SO	15 %	85 %
Sv	15 %	85 %

I andelen elever som ej anses nå målen räknas även de elever som inte visat eller haft möjlighet att visa vad man kan och där undervisande lärare fyllt i att tillräckligt bedömningsunderlag saknas. En viss reservation måste iakttagas när det kommer till siffrorna för år 7, då redskapet och graderingen är nya för undervisande lärare. Siffrorna kommer att användas för att följa utvecklingen för årskullen.

Treårsplaneringar i svenska, engelska, matematik och språkval

Med utgångspunkt i arbetssätt, elevmedverkan, bedömningsarbete och resultat sker planering av utvecklingsarbete i respektive ämne under nedanstående fyra rubriker. Under nulägesbeskrivning nämns vilka styrkor respektive utvecklingsmöjligheter som ses idag, både vad gäller elevers och pedagogers arbete. Nulägesbeskrivningen är viktig för att upptäcka utveckling och förändring över tid. Mål med ämnet över tre år anger hur man vill att det ska vara om tre år, dvs. hur man ser ämnet om tre år. Under metod finns funderingar med på hur man ska ta sig till de mål man sätter upp, och under uppföljning anges hur man ämnar mäta eller upptäcka hur och i vilken utsträckning utveckling sker och om uppsatta mål nås. Målen som sätts upp och metoderna som ämnas användas ska vara sådant lärargruppen kan påverka och uppfylla i sitt dagliga arbete.

Svenska

Nulägesbeskrivning

Vi arbetar utifrån de kurser som är beskrivna i lathunden. Lathunden är framtagen utifrån LPO 94, kursplanerna i ämnet och är kopplad till betygskriterier. Vi anser att svenskan till sin karaktär är det ämne som de andra ämnena bygger på. Utöver detta så har den vissa ämnesspecifika delar, exempelvis litteratur och språkhistoria. De områden, arbetssätt och metoder som fungerar väl idag är bland andra de ämnesövergripande arbetena *Förr i tiden*, *2:a världskriget*, *Kärleksbok* samt elevens vals dramagrupp och fördjupning. Speciallärarinsatsen och arbetet med diagnoser upplevs också värdefullt.

Mål med ämnet över tre år/ metod

- Ökat arbete med tidningen i skolan, samarbete med Dalslänningen (den lokala tidningen).
- Att eleverna jobbar mer med att göra film.
- Att eleverna jobbar mer ämnesövergripande.
- Ett ökat samarbete med biblioteket.
- Att eleverna får tillgång till personlig dator.
- Att vi utvecklar lusten att läsa och förstå skönlitteratur.

Uppföljning/ utvärdering

Ovanstående kommer att utvärderas på ämneskonferenser, utvärderingar med eleverna, samt synas i diagnoser, ökad arbetsglädje samt ökade meritvärden.

Engelska

Nulägesbeskrivning

Det finns specificerat vilka filmer, böcker av olika sort mm som används av eng respektive Sv/en. I engelskan används Wings7 i år 7, Wings8 i år 8 och Wings 9 i år 9. För närvarande håller vi på att byta böcker, samma sort men nyare. Vidare använder vi Skolverkets diagnoser i åk 7 och 8 och 9. Lärarna arbetar i olika projekt som Storbritannien, USA m fl, film, olika läsprojekt med tillhörande uppgifter och internationella utbyten.

Vi ser på ämnet med största allvar, ämnet ligger till grund för samtliga elevers framtid, som det basämne det är.

Mål med ämnet över tre år

Språk är vårt främsta redskap för tankeprocesser, kommunikation och lärande. Det främjar individens möjligheter att göra sig förstådd och delta aktivt i livet i ett engelskspråkigt land. Det övergripande målet är att alla elever ska nå målen i år 9. En önskan är att ha möjlighet till resa till ett engelskspråkigt land för att verkligen kunna använda engelskan på ett konkret sätt. Parallelläggning av ämnet skulle underlätta för

lärarna, spec. lärare och även samordning av ämnet när det gäller filmvisning, muntlig framställan och utnyttja resurserna mm allt för att öka måluppfyllelsen. Inom treårsplanen så vill vi ha en inspirerande kurs/fortbildning i hur vi ska förbättra elevmedverkan.

Metod

Vi använder oss av olika verktyg såsom läsa texter, hör- och läsövningar, skriva och prata engelska. Utöka elevernas ordförråd, grammatiska kunnande och förståelse för olika engelskspråkiga länders kultur och annan realia.

Uppföljning

Egna arbeten, inlämningar av olika typer, prov, uv-samtal med eleven och dess vårdnadshavare och samtal med spec.lärare samt eleven själv i grupp och på individbasis utvärderas engelskan. Ämneskonferenser och spontana samtal kolleger emellan görs kontinuerligt för att utvärdera och ständigt försöka förbättra undervisningen och öka måluppfyllelsen.

Matematik

Nulägesbeskrivning

Vi har i matematik under läsåret 2009/2010 precis startat med en ny årsplanering på försök. Det finns två orsaker till denna nya årsplanering. Dels att vi vill uppnå större samstämmighet mellan resultaten på Nationella proven och betygen. Dels vill vi testa en ny lärobok för oss, *Matematik xyz*.

Planen går i stora drag ut på att vi försöker vara färdiga med de olika delmomenten redan på höstterminen i 9:an, för att kunna använda vårterminen helt och hållet till att jobba mer med gamla nationella prov och jobba med en mer blandad problemlösning. Under 7:an och 8:an läser de 4 kurser/läsår. Kurserna är återkommande under dessa två år, men med en progression i kunskapen inbyggd.

Vi har helklassundervisning, och jobbar relativt läroboksstyrt, och elevmedverkan är förhållandevis liten. Läroboken inbjuder dock till att eleverna själva kan välja svårighetsgrad på uppgifterna, för att närma sig en individualisering. Efter att under ett par år fått jobba i helklass, saknar vi att få jobba med någon sorts grupperingar som vi gjorde förr, då vi kunde möta fler elever på sin rätta kunskapsnivå.

Arbetet på lektionerna är mestadels genomgångar med diskussioner varvat med enskilt arbete. Vi har gemensamma prov som vi turas om bland lärarna att göra. Detta tycker vi har fungerat riktigt bra, då detta skapar goda diskussioner om bedömning och undervisning bland lärarna och ger en god samsyn. Dessutom ger det en likvärdig bedömning.

Eleverna har ett omprovstillfälle efter varje prov, och dessutom 1-2 stora ”uppsamlingsheat” per termin. Alla mattelärare går en matematikutbildning på 15 hp tillsammans med alla övriga lärare i kommunen. Vi upplever två ökande svårigheter hos eleverna, dels upplevs andelen elever med låg motivation för skolarbetet ha ökat drastiskt, dels verkar många av eleverna sakna provvana.

Mål med ämnet över tre år

- Öka samstämmigheten mellan resultaten på Nationella Proven (NP) och betygen, samt få bättre resultat på dessa prov.
- Jobba mer mot NP:s grundtanke.
- Öka samstämmigheten även i bedömningen av NP.
- Jobba vidare med att utveckla våra egna prov, för att få in mer av tanken hos NP.
- Jobba in vår nya årsplanering samt utvärdera denna.

- Jobba med mer problemlösning enligt matematikkursen vi går.
- Öka motivationen hos eleverna.

Metod /Arbetsätt

För att uppnå våra mål, kommer vi att jobba utifrån vår nya årsplanering, och krydda den med ”rika problem” och andra godbitar från vår matematikkurs. Vi lämnar läroboken oftare t.ex. under vårterminen i 9:an. Vi behöver bli bättre på att beskriva de nationella målen för ämnet. Vi har också ett önskemål om en organisation som ger förutsättningar att kunna dela upp eleverna i grupper för att kunna ge eleverna undervisning på deras kunskapsnivå. I 8:an och 9:an är läromedlet uppdelat i en grön och röd bok. Dessa böcker har olika svårighetsgrad. Vi tänker hjälpas åt att rätta NP. Detta både för att få en sambedomning och för att alltid vara inne i NP-bedömningen varje år.

Uppföljning/Utvärdering

Vi får följa resultaten på NP och betygen för att se om dessa blir bättre och mer samstämmiga.

Dessa resultat kan också visa på om eleverna har förstått NP:s grundtanke.

Sambedomningen av NP utvärderas under rättningsprocessen.

Vi kommer också att göra en utvärdering av vår nya årsplanering.

Hela tiden hålla diskussionen levande kring problemlösning, pedagogik, matematik- kunskap och hur matematikproven ska konstrueras.

Hur man utvärderar att elevernas motivation ökar är svårare, men vi hoppas att kunna känna av detta.

Språkval (franska, tyska och spanska)

Nulägesbeskrivning

I nuläget börjar vi med sjuorna på en nivå och med ett material som stämmer överens med årskurs 6 för moderna språk, sedan går vi över till årskurs 7 nivå när vi ser att det passar gruppen. När eleverna går ur år 9 har de fått samma undervisning som de som läser moderna språk i fyra år, men komprimerat över tre år.

Grupperna lär sig mycket, från att i de flesta fall inte ha kunnat något på målspråket, och progressionen är tydlig. Grupperna fungerar väl. Tidigare har elever kunnat välja bort språken i större utsträckning, men idag väljer eleverna på tre år och betydligt fler väljer ett modernt språk.

Den största utmaningen är att få eleverna att använda sig av målspråket muntligt och att få alla elever att känna att tempot i undervisningen är lagom. Införskaffandet av material som möjliggör för eleverna att lyssna till vardagsspråk på franska, tyska och spanska är nödvändigt. Kurserna kan också för lärarna upplevas stressande, att man ska hinna med så mycket och få eleverna till en viss nivå inför gymnasiestudierna. Kontakt med något mottagande gymnasium, för att resonera kring detta är önskvärt.

Mål med ämnet över tre år

- Att hitta former som ytterligare utvecklar elevernas användande av målspråket
- Att i ökad grad få omvärldskunskaper i undervisningen
- Att tydligare koppla målspråket till omvärlden, vilken användning man har av språket osv
- Att förmå eleverna att i vardagliga situationer anpassa språket efter mottagare
- Att tydligare få eleverna att använda sig av olika strategier för att kommunicera på målspråket.

Metoder och arbetsätt

Lärarna i moderna språk har på ämneskonferens 091027 utarbetat en grovplanering för samstämmighet i de tre ämnena, till vilken hänvisas för det interna arbetet.

Uppföljning och utvärdering

För att upptäcka en utveckling enligt uppsatta mål användes bland andra följande sätt: egna arbeten, inlämningsuppgifter, läxförhör, samt prov. Genom läromedlens upplägg och progression ser eleverna i vilken mån de når målen och vad de faktiskt lärt sig. Undervisande lärare följer lärandet och diskuterar dagligen metoder och bedömning tillsammans. Utvärdering med hjälp av eleverna sker både muntligen och skriftligen.

Åtgärder för utveckling och förbättring

Allmänt

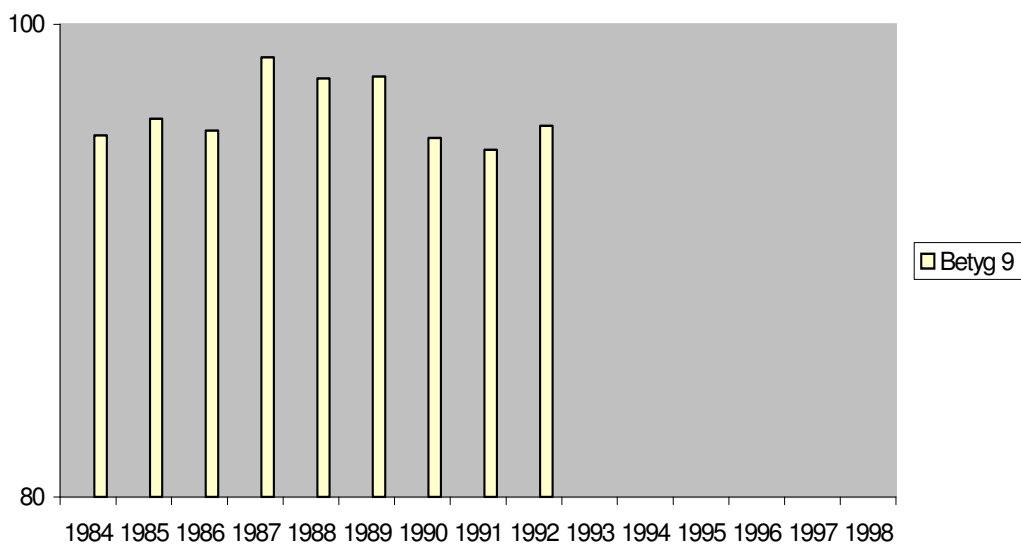
- Anpassning av undervisningen efter elevernas förutsättningar.
- Fortsätta utveckla användandet av modern teknik, bland annat de bärbara datorer och projektorer som var och en har att tillgå. Fortsatt se hur vi kan arbeta med hemsidan, lärplattform, presentationer, filmer och annat som möjliggörs genom användningen av bland annat datorn. Det lokala gymnasiet (Strömkulleskolan) har beslutat förse alla elever som påbörjar sina studier på skolan HT10 med en bärbar dator, något som kommer att följas med intresse vad gäller bland annat studiemotivation, lärandemetoder och underhåll.
- Fortsätta utveckla elevernas ansvarstagande och delaktighet inom flera områden i skolan, såväl i klassrummet som genom att engagera sig i Skol IF och Elevråd.
- Fortsätta förmå eleverna att läsa ett modernt språk (ty, fr eller sp) för bättre måluppfyllelse och självförverkligande.
- Fortsatt se över formerna för hur vi möjliggör studiero för eleverna och arbetsro för personalen.
- I och med mottagandet av år 6 på Bengtsgården HT10 se över rutiner, arbetsformer, trygghetstänk, måluppfyllelse och kunskapsinhämtande.

BASKUNSKAPER SVENSKA

Mål

För angivelse av mål i ämnet hänvisas till *Lpo94*, nationella kursplaner, betygskriterier, de lokala ämnesmatriser samt arbetsplaner som finns i ämnet.

Svenska - Resultat

Diagrammet visar andelen elever på Bengtsgården som klarat målen i år 9. Genom att vi har haft möjlighet att följa upp resultaten under flera år kan vi också se hur resultaten förändrats. Årtalen anger födelseåret för eleverna.

Betyg åk 9	2005	2006	2007	2008	2009	NP 08	NP 09
MVG	16,3	18,31	16,7	12,9	12	4,3	10,7
VG	36,3	36,62	41,3	31,7	34,4	38,7	39,3
G	45,19	42,25	36,7	51,1	46,4	52,6	47,5
Saknar betyg	2,22	2,82	5,3	4,3	7,2	4,4	2,5
Medelbetyg	13,22	13,32	13,2	12,4	12,2	11,9	12,4

Andelen, %, Bengtsgårdselever fördelade på olika betygsnivåer samt medelbetyg omräknat i poäng, samt resultaten på de nationella proven i svenska.

En jämförelse mellan slutbetyg i ämnet och resultat på de nationella proven visar att provresultat och betyg i huvudsak stämmer väl överens, men att andelen elever som ej når målen är högre vid betyg än vad provresultaten visar, det omvända gäller för andelen elever som anses nå målen för väl godkänt.

Motsvarande siffror för elever i år 8 2009 är MVG: 8,16, VG: 38,78, G: 39,8 samt Saknar betyg: 13,27. HT-09 är siffrorna för samma elever: MVG: 13,27, VG: 32,65, G: 36,73 samt Saknar betyg: 17,35.

	Pojkar	Flickor
2001	97,2	99,9
2002	98,6	96,8
2003	100	97,4
2004	97,7	98,5
2005	96,7	98,7
2006	94	96,7
2007	93,42	95,5
2008	93,2	98,5
2009	90,8	95

Andelen pojkar respektive flickor som når målen i år 9 vid Bengtsgården.

Resultaten gäller vårterminens betyg. För elever i år 8 är siffrorna för andelen flickor som klarar målen VT-09 84,31 och för pojkar 89,36. Samma elever har HT-09 (i år 9) följande siffror: flickor 78,43 och pojkar 87,23, alltså en utveckling i icke önskvärd riktning.

BASKUNSKAPER MATEMATIK

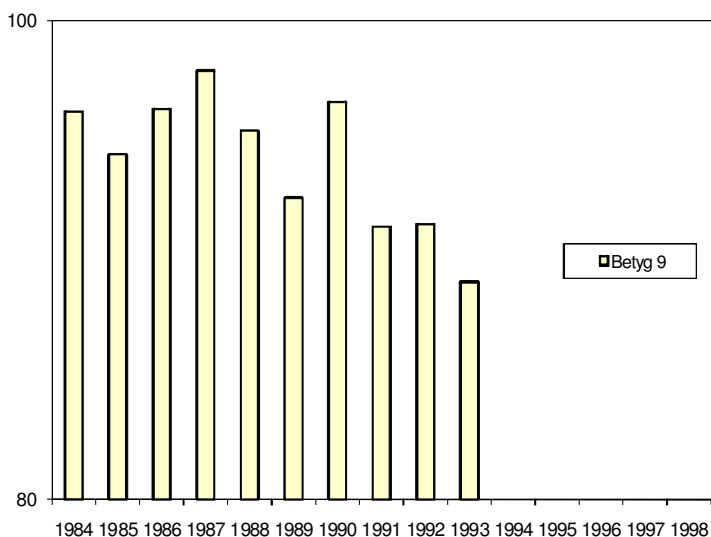
Mål

För angivelse av mål i ämnet hänvisas till *Lpo94*, nationella kursplaner, betygskriterier, de lokala ämnesmatriser samt arbetsplaner som finns i ämnet.

Matematik - Resultat

Födda	1985-90	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Åk 9	95,53	91,39	91,5	89,1	-	-	-	-	

Andel (%) elever som når minst betyget Godkänd år 9.

Diagrammet visar andelen elever som når målen i årskurs 9.

Genom att vi haft möjlighet att följa upp resultaten under flera år kan vi också se hur elevgruppen utvecklas.

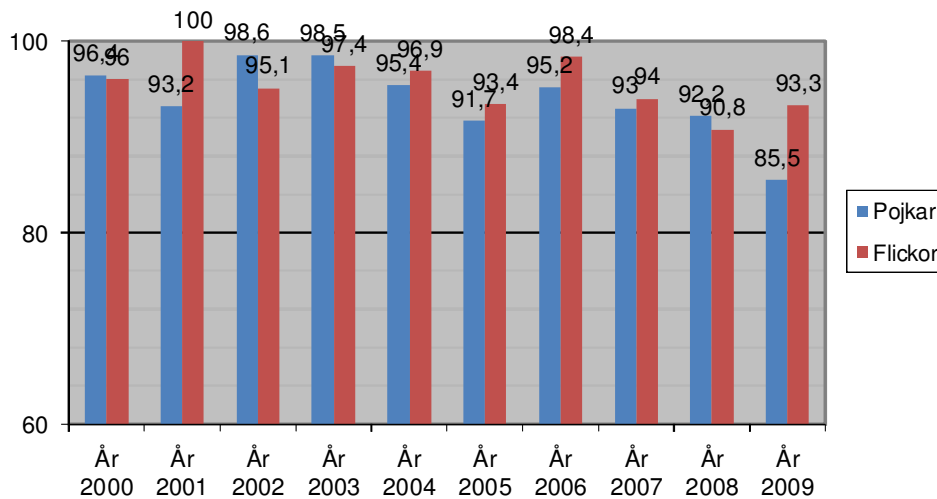
Årtalen anger födelseåret för eleverna.

Betyg åk 9	2005	2006	2007	2008	2009	NP 08	NP 09
MVG	5,15	8,28	7,28	7,7	7	0	5,1
VG	21,32	19,31	25,83	21,1	20,9	26,1	17,5
G	66,18	68,97	58,28	62,7	61,2	40,6	54,2
Saknar betyg	7,35	3,45	8,61	8,5	10,9	33,3	23,2
Medelbetyg	10,73	11,44	11,16	10,97	10,65	7,8	9,06

Andelen, %, Bengtsgårdselever i år 9 fördelade på olika betygsnivåer, medelbetyg omräknat i poäng, samt resultaten på de nationella proven i matematik.

En jämförelse mellan slutbetyg i ämnet och resultat på de nationella proven visar att provresultat och betyg inte stämmer vad gäller andelen elever som inte klarar de nationella proven och antalet som faktiskt får ett godkänt slutbetyg. Andelen elever med betyget godkänd är betydligt högre än andelen som klarar de nationella proven. Andelen elever som ej nådde målen i ämnesprovet 2008 låg på 33,3 % och har sjunkit till 23,2 %, vilket innebär ett närmande mellan betyg och ämnesprov. För riket är samma siffra 13 % och i kommungruppen 17,6 %. Utvecklingen går i rätt riktning.

Motsvarande siffror för elever i år 8 2009 är MVG: 8,82, VG: 26,47, G: 44,12 samt Saknar betyg: 20,59. HT-09 är siffrorna för samma elever: MVG: 12,62, VG: 26,21, G: 44,66 samt Saknar betyg: 16,50.

Andelen elever som når målen i Matematik i år 9 fördelat på kön. För elever i år 8 är siffrorna för andelen flickor som klarar målen 79,25 och för pojkar 79,59. Samma elever har HT-09 (i år 9) följande siffror: flickor 88,62 och pojkar 78. En rejäl förbättring för flickor, men aningen av en sänkning för pojkar.

BASKUNSKAPER ENGELSKA

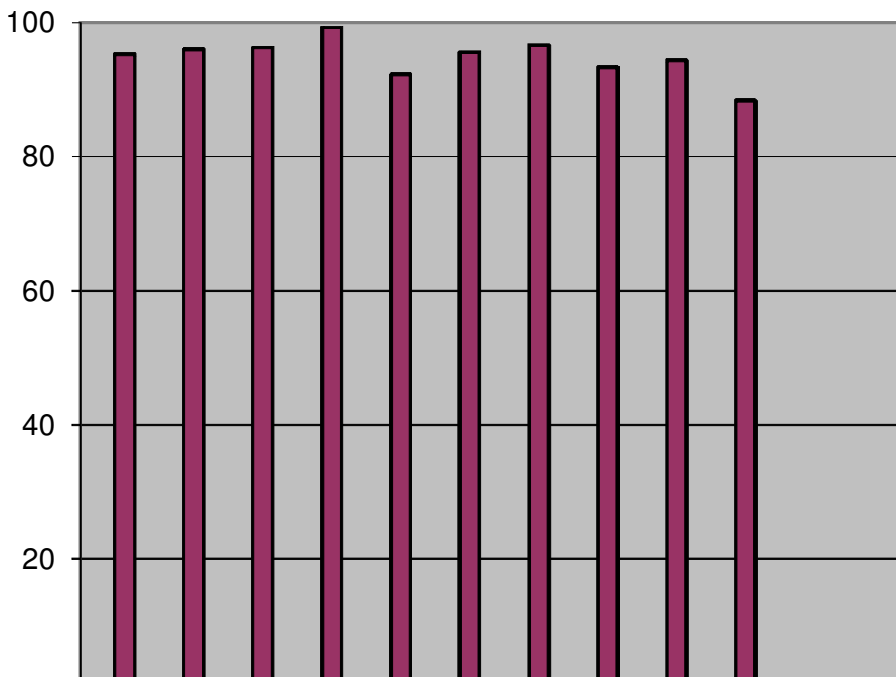
Mål

För angivelse av mål i ämnet hänvisas till *Lpo94*, nationella kursplaner, betygskriterier, de lokala ämnesmatriser samt arbetsplaner som finns i ämnet.

Engelska - Resultat

Födda	1985-90	1991	1992	1993	1994	1995
Åk 9	96,01	93,38	94,4	88,4	-	

Andel, %, som bedöms nå minst betyget Godkänd år 9.

Diagrammet visar andelen elever som når målen i år 9.

Genom att vi haft möjlighet att följa upp resultaten under flera år kan vi också se hur elevgruppen utvecklas.

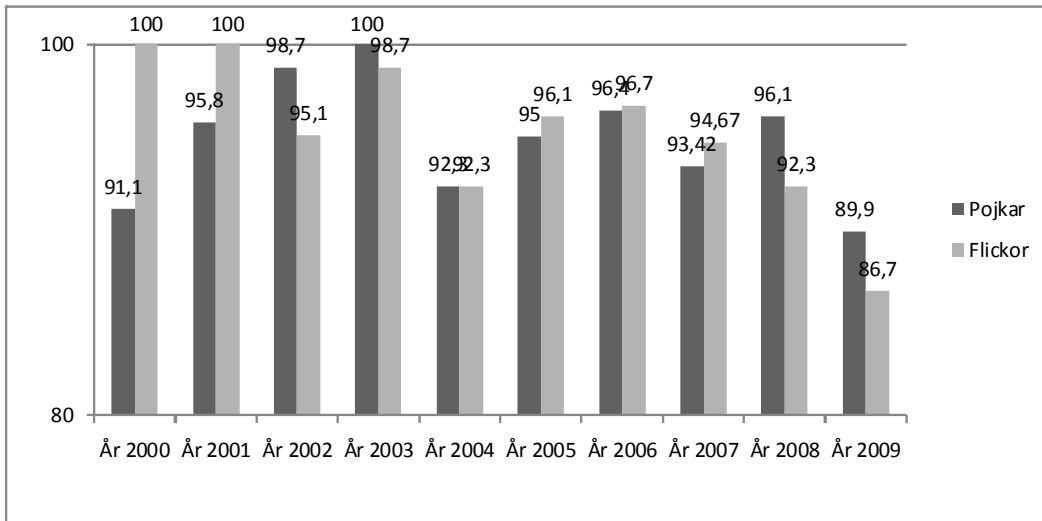
Årtalen anger födelseåret för eleverna.

Betyg åk 9	2005	2006	2007	2008	2009	NP 08	NP 09
MVG	9,56	10,34	11,92	8,5	10,9	6,4	9,4
VG	41,91	39,31	34,44	40,8	37,2	41,8	41,7
G	44,12	46,90	47,02	45,1	40,3	45,4	39,4
Saknar betyg	4,41	3,45	6,62	5,6	11,6	6,4	9,4
Medelbetyg	12,61	12,65	12,25	12,33	11,79	12,1	12,07

Andelen, %, Bengtsgårdseleverna fördelade på olika betygsnivåer och medelbetyg, samt resultaten på de nationella proven i engelska.

En jämförelse mellan slutbetyg i ämnet och resultat på de nationella proven visar att provresultat och betyg i huvudsak stämmer väl överens. Andelen elever som ej når målen har ökat, både vad gäller slutbetyg och på ämnesprovet.

Motsvarande siffror för elever i år 8 VT-09 är MVG: 7, VG: 36, G: 39 samt Saknar betyg: 18. HT-09 är siffrorna för samma elever: MVG: 8,82, VG: 39,22, G: 33,33 samt Saknar betyg: 18,63.

Andelen elever i år 9 som bedöms nå målen i engelska. För elever i år 8 är siffrorna för andelen flickor som klarar målen VT-09 84,31 och för pojkar 79,59. Samma elever har HT-09 (i år 9) följande siffror: flickor 79,25 och pojkar 83,67.

KLIMATET PÅ BENGTSGÅRDEN

Mål

Skollagen

Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning eller rasistiska beteenden. (SL 1 kap 2§)

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

- Skolan skall ha en likabehandlingsplan. (§6)
- Skolan har en skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. (§7)
- Skolan har en skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling. (§8)

Lpo 94

Skolan skall sträva efter att varje elev

- visar respekt för och omsorg om närmiljön (*Lpo94 kap 2.1*),
- respekterar andra människors egenvärde (*Lpo94 kap 2.1*),
- känner trygghet och lär sig att ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra (*Lpo94 kap 2.2*),
- tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. (*Lpo94 kap 2.3*) och
- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier (*Lpo94 kap 2.3*)

Läraren skall

- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen (*Lpo94 kap 2.1*),
- utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan (*Lpo94 kap 2.3*)
- samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling (*Lpo94 kap 2.4*)

Rektor har ett särskilt ansvar för att upprätta, följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden bland elever och anställda.

Bengtsgårdens mål

Vår absoluta målsättning är att Bengtsgården skall vara en skola där alla, både elever och vuxna skall vara trygga och känna sig lika behandlade oavsett kön, sexuell läggning, etnisk bakgrund, religion och funktionshinder. Ingen elev eller personal skall känna sig utsatt för kränkande behandling. Vi tar kraftigt avstånd från alla former av kränkningar och trakasserier mellan elever såväl som mellan personal och elever. Vi arbetar också med att alla elever ska:

- uppleva en arbetsorganisation som kännetecknas av ordning, reda och studiero,
- ta ansvar för sitt skolarbete, sina läxor och kamratrelationer,
- känna tillit till vuxna i skolan och
- känna sig trygga i skolan och på sin väg till och från skolan.

Arbetsätt

Redovisning av några av sätten på vilka vi arbetar för att skapa ett bra klimat på Bengtsgården.

- Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida.
- Likabehandlingsplanen finns med då arbetslagen kontinuerligt diskuterar elever på veckoliga möten.
- Likabehandlingsplanen utvärderas av personal och elever (elevråd), samt i föräldrarådet i slutet av varje läsår. Eventuell revidering beslutas av rektor.
- En enkät genomförs vartannat år. Alla pedagoger har ansvar för att eleverna fyller i enkäten (december). Sammanställningen, som ska vara statistiskt könsuppdelad, ligger sedan till grund för eventuella åtgärder som EVT tar fram. Resultaten redovisas i kvalitetsredovisningen och för all personal.
- Trygghet och trivsel tas alltid upp på utvecklingssamtalen.
- Rektor och elevassistenter träffas regelbundet för att stämma av situationen på skolan.
- Arbetet med likabehandlingsplanen följs upp under klasskonferenserna en gång per termin.
- Klassföreståndare i år 7 och 8 träffar sina klasser vid tre tillfällen per vecka utöver vanlig undervisning, två gånger på TTF (Tid till förfogande) och en gång i livskunskap. Klassföreståndare i år 9 träffar klassen vid två tillfällen per vecka.
- Arbetslaget är uppmärksamt på kamratrelationer, känslöytringar, frånvaro, arbetsglädje m.m.
- Alla vuxna har ansvar och skyldighet att ingripa när de får kännedom om misstänkt diskriminering eller kränkning.
- Föräldramöten hålls två gånger per läsår, där möjlighet till diskussioner årskursvis respektive klassvis ges.
- Cafét på skolan är samlingspunkt för elever och personal. Personal och elever samarbetar i cafét.
- Elevassistenter följer eleverna till bussarna varje skoldag
- En Likabehandlingsdag per termin anordnas för alla på skolan.
- Eleverna får genom skolfilmsprojektet möjlighet att se, för- och efterarbeta filmer av olika slag på ämnen som behandlas i Likabehandlingsplanen.
- Två veckors, med tillhörande för- och efterarbete, PRAO i år 8, där en av veckorna genomförs i av andra könet dominerat arbetsområde, för att möjliggöra könsneutrala val.
- Skolan försäkras sig om att viktig information kan förstås av alla föräldrar och att engagera tolkar och översättare vid behov. Information om möjligheten till tolkhjälp vid samtal och möten på skolan, skall ges till vårdnadshavare.
- Alla pedagoger arbetar med att uppmärksamma hur olika etniska grupper, kulturer och religioner beskrivs i undervisningsmaterial. Vid etnocentriska påståenden kan läraren föra en öppen diskussion med eleverna.
- All personal diskuterar hur de bör hantera situationer där etnisk, kulturell eller religiös tillhörighet har betydelse.
- Många aktiviteter, såsom kompetensutveckling, föreläsningar, gemenskapsaktiviteter m.m erbjuds all 7-9 (10) -personal.
- Information om funktionsnedsättningar till alla elever så snart naturliga tillfällen ges.
- I naturliga situationer ta barns frågor på allvar och i sammanhanget samtala om och ge information. Alla pedagoger tänker sig för HUR man pratar om och med personal, elever och familjer om olika samlevnadsformer och inte ta heterorelationer som norm och annat som avvikande.
- Vi använder olika metoder och material, för att skapa goda relationer och kamratskap.
- Vid upprepade konflikter/kränkningar eller kränkningar av allvarligare art – mobbning – agerar alla enligt skolans rutiner.

Likabehandlingsplan

Skolans likabehandlingsplan finns att tillgå för alla på skolans hemsida www.bengtsgarden.bengtsfors.se.

Likabehandlingsplanen uppfyller följande kriterier:

Kriterium	Finns
Skriftlig plan	Ja
Välkänd av all personal på skolan eleverna föräldrarna	Ja, se ovan beskrivningar.
Beskriver det förebyggande arbetet	Ja
Åtgärder då elev kränker elev	Ja
Åtgärdsplan då personal kränker elev	Ja

ELEVER I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD

Bestämmelser

För att uppnå målet en likvärdig skola krävs övergripande strategier på kommunal nivå för hur elever i behov av särskilt stöd skall ges förutsättningar att nå skolans mål. I de kommunala skolplanerna är också sådana stödinsatser i hög utsträckning prioriterade. Planerna måste dock få bättre genomslag i praktiken och bygga på strategier för resursfördelning och inriktning för insatserna. Även uppföljning och utvärdering av skolplanen liksom de årliga kvalitetsredovisningarna bör därför, som en naturlig följd, omfatta elever i behov av särskilt stöd. *(Regeringens skrivelse 1998/99:121)*

Skollagen

- I utbildningen skall hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd. *(SL 1 kap 2§)*
- Särskilt stöd skall ges till elever som har svårigheter i skolarbetet *(SL 4 kap 1§)*

Skolformsspecifika förordningar

- Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, dennes vårdnadshavare eller på annat sätt har framkommit att eleven behöver särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas. Eleven och dennes vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet.
(Grundskoleförordningen 5 kap 1§; Särskoleförordningen 5 kap 1§; Gymnasieförordningen 8 kap 1a§)
- För behandling av elevvårdsfrågor skall det finnas en elevvårdskonferens.
(Grundskoleförordningen 4kap 3-5§§)

Mål

Lpo 94

Rektorn har ett särskilt ansvar för att

- undervisningen och elevvårdsverksamheten utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver *(Lpo94 kap 2.8)*

Alla som arbetar i skolan skall

- uppmärksamma och hjälpa elever i behov av särskilt stöd *(Lpo94 kap 2.2)*

Läraren skall

- stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter *(Lpo94 kap 2.2)*

Bengtsgårdens mål

Alla elever

- Skall få hjälp för att nå behörighet till gymnasiet.
- Skall få hjälp genom bra planer, åtgärder och struktur.

Arbetssätt

Redovisning av några av sätten på vilka vi arbetar för att elever i behov av särskilt stöd vid Bengtsgården ska få det stöd de behöver.

- En anpassning av undervisningen i så hög grad som möjligt för att se till varje individ.

- Möjlighet att få hjälp av speciallärare, en speciallärare per årskurs finns.
- Veckovisa möten för elevvårdsteamet som kompletteras med skolpsykolog och socialsekreterare en gång i månaden.
- Klasskonferens en gång per termin efter UV-samtal för att följa upp elevresultat och social utveckling.
- Tydliga övergångsrutiner från år 6 till år 7, så att mottagande personal lättare kan anpassa efter behov.
- Erbjudande om olika hjälpmedel, såsom bärbar dator, Daisyspelare samt inläst och förenklat material.
- Specialpedagogtjänst på deltid.
- Delat ansvar för skrivandet av åtgärdsprogram mellan klassföreståndare och speciallärare för att få programmen så gedigna som möjligt.
- Studiehjälp tre eftermiddagar efter skolans slut, med speciallärare och utbildade ämneslärare.
- Skuggtid och resurstid i flera lärares tjänst som kan användas för stöttning av kollegor och elever och medföra att kända ansikten för eleverna till stor del har hand om vikarierandet.
- Elevassistenter som stödjer enskilda elever eller grupper i sin utveckling.
- Hemundervisning i enstaka fall.
- Resursgrupp för elever inskrivna i grundsärskolan eller i behov av motsvarande undervisning.

Analys av resultatet

Ett tätt samarbete mellan undervisande lärare, klassföreståndare och ansvarig speciallärare, där de systematiskt kan träffas och samtala kring de gemensamma eleverna på konferenser varje vecka, borgar för att man ska kunna hitta lösningar för elever som behöver särskilt stöd. Beroende på vad som anses vara bäst för eleverna kan speciallärare plocka ut en eller flera elever ur ordinarie grupp vissa lektioner eller finnas med som en extra resurs i klassrummet.

Speciallärares och elevassistenters flexibilitet uppskattas av undervisande lärare och skolläda och anses betyda mycket för att måloppfyllelsen är så pass god som den är. Likaså uppskattas undervisande personals insatser, vilja och engagemang vad gäller den dagliga undervisningen och ansvaret för elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Vissa elever som anses behöva ytterligare anpassning men som inte är inskrivna i sarskolan har möjlighet att delta i resursgruppen, där möjligheten att läsa också mot målen i grundskolan finns. Även dessa lösningar visar på en flexibilitet och vilja att hitta lösningar för den enskilda individen. Någon elev har erbjudits hemundervisning för att få möjlighet att nå målen, då det ansetts behövas.

Elevvårdsteamet träffas varje fredag ett par timmar för att lyfta sådana elevärenden som kräver mer än vad man i arbetslagen anser sig kunna lösa eller om bara ett ytterligare bollplank behövs samt för att följa arbetet med eleverna. Rektor, speciallärare, specialpedagog, inblandad klassföreståndare, skolsköterska, elevassistent och kurator träffas. Ungefär en gång per månad kompletteras gruppen med kommunens skolpsykolog och en socialsekreterare för att få ta del av deras specialexpertis. Ett lyft för elevvården upplevs det senaste året då rutiner satt sig ordentligt. Handledning av skolpsykolog har också skett för att stödja personalen i arbetet med eleverna.

Kontinuerlig utvärdering och analys av vad vi gör för våra elever anses vara en viktig del i utvecklingen och förbättringen av vad vi gör.

Sedan läsåret 08/09 lades i vissa lärares tjänster in tid för studiehjälp. Tre eftermiddagar i veckan erbjuds elever som behöver extra tid eller hjälp möjlighet att stanna kvar i skolan och studera. Eleverna får juice och frukt inför arbetet och utbildad personal finns i flertalet ämnen. Även speciallärare och elevassistenter

finns under denna tid. Flertalet lärare har också skuggtid eller resurstid i sina tjänster, där tiden används antingen för att se till att bekant personal tjänstgör som vikarier på skolan eller för att stödja någon elev eller grupp. Skuggtid, resurstid, samt fast vikarietid, som alla finns i olika grad i respektive lärares tjänst, möjliggör en flexibilitet när det kommer till resurser att använda till elever i behov av stöd.

En större andel elever läser idag ett modernt språk, vilket innebär att grupperna som är i behov av stöd i svenska eller engelska blir mindre, vilket rimligen bör leda till mer hjälp åt dem som behöver det.

Elevens val (fördjupning på schemat) ligger detta läsår som en lektion om 60 minuter en gång i veckan, samt tre heldagar över läsåret. Eleverna har möjlighet att göra val inom flertalet ämnen som erbjuds i grundskolan och under läsåret är det fyra perioder som man väljer vad man vill fördjupa eller bredda sig inom.

Åtgärder för bättre målluppfyllelse

Resursanvändningen

- Användningen av personal på studietid efter skolan ses över och anpassas efter behoven och nyttjandegraden.
- Tillgången av lärare på elevens val ses över för att möjliggöra ett så brett utbud som möjligt, samtidigt som det ska styras av behovet och önskemålen hos eleverna.

Kompetensutveckling

- Fortsätta den under året påbörjade matematiksatsningen i kommunen, där diskussioner redan kommit igång om hur vi ska kunna öka graden av målluppfyllelse.
- Fortsatt uppmuntra till kompetensutveckling inom sådant som anses vara i linje med vad skolan och Bengtsfors behöver.

Samverkan internt och externt

- I arbetsgrupperna fortsätta utveckla och ytterligare förbättra formerna för ökad kommunikation kring eleverna och hur vi kan stödja dem.
- Fortsatt utveckling av arbetsformer och kontakt mellan skola och socialtjänst genom att bibehålla och fördjupa samarbetet genom besöken av socialsekreterare på elevvårdsteamsmöten.
- Ökad professionalisering vid övergångar från år 6 till år 7, där ett gemensamt språk används och tydliga rutiner härskar, samt en anpassning av rutiner inför mottagandet av år 6 läsåret 2010/11.
- Bedömningsdiskussioner i ämneslagen för ökad samstämmighet.

Kvalitetsredovisning SÄRSKOLAN -09

Mål

Skollagen

Verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter samt, i samarbete med hemmen, främja deras harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar (1 kap 2§).

En av särskolans viktigaste uppgifter är att eleverna får kunskaper som gör att de kan påverka sin egen situation och sin relation till andra (6 kap 1§).

Lpo94

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära (s 8).

Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av ämnen och arbetsformer (s 8).

Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och hjälpa elever i behov av särskilt stöd och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande (s 12).

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven

- Utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.
- Upplever att kunskap är meningsfull och den egna kunskapsutvecklingen går framåt.
- Får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling.
- Successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat ansvar.
- Får möjlighet till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang.
- Får möjlighet att arbeta ämnesövergripande (s 12).

Salamancadeklarationen

De integrerade skolorna måste erkänna och tillgodose sina elevers olika behov och ha utrymme för både olika inlärningsmetoder och inlärningsstemon och därvid ge alla en kvalitativt bra undervisning genom lämpliga kursplaner, organisatoriska ramar, pedagogiska metoder, resursanvändning och samarbete med lokalsamhället. Stöd och tjänster skall tillhandahållas kontinuerligt och svara mot uppkomsten av särskilda behov i varje enskild skola. Den grundläggande principen för den integrerade skolan är att alla barn, närhelst det är möjligt, ska undervisas tillsammans, oberoende av eventuella svårigheter eller inbördes skillnader. Integrerad skolgång är det effektivaste sättet att bygga upp en solidaritet mellan barn med behov av särskilt stöd och deras kamrater (s 17).

Bengtsgårdens mål

Varje elev ska ges möjlighet att utvecklas maximalt utifrån sina förmågor och intressen.

Elevernas olikheter ses som en tillgång i all undervisning och ligger till grund för självbildsstärkande arbete och inflytande.

Prioriterade mål detta läsår har varit:

- Ämnesövergripande arbete.
- Samverkan med Franserud och i viss mån kringliggande gymnasium.
- Samarbete med grundskolan och resursgruppen.
- Kommunikation.
- Förutsättningen för samspel med andra människor. Att kommunicera är av grundläggande betydelse för den individuella utvecklingen och för att utveckla relationer.
- Vardagsmiljö.
- Fungera så självständigt som möjligt i skolan och i hemmet. Omfattar bla. Dagliga aktiviteter i samband med mat, hygien och klädsel.
- Omvärldskunskap.

Behandlar elevens möjligheter att se sig själv i relation till omvärlden. Även genom aktiviteter utanför skolmiljön vidgas elevens omvärld och nya kunskaper kan erövrats. Utgångspunkten har tagits i elevens egen historia när frågor som rör samspelet mellan människa, natur och miljö behandlats. Genom att ha vistats i olika miljöer och prova olika färdigheter utvecklas elevens självständighet.

Träningsärskola

Arbetsätt

Redovisning av hur vi arbetar för att nå målen på Bengtsgården.

Skolnivå:

- Särskolans personal har eget arbetslag.
- Samarbete med resursgruppen.
- Samarbete med lärare i estetiska/praktiska ämnen.
- In- och utskolningar, för bra mottagande av nya elever och överlämningar till gymnasieskolor.
- Kompetensutveckling i TAKK (tecken som alternativ kommunikation) för att bättre kunna tillgodose elevernas kommunikationsbehov.
- Särskolans personal får viss handledning inom kommunikationsområdet av Gunvor Håkansson, specialpedagog.
- I samarbete med Franserudsskolan forma lokala kursplaner.

Gruppnivå:

- Delta i aktiviteter som är gemensamma för hela skolan vid passande aktiviteter.
- ”Utbyte” av elever mellan resursgruppen och träningskolan. Med elevernas behov i centrum nyttja varandras kompetenser och möjligheter i den mån det är möjligt. Resursgruppen har elever på Träningskolan.
- Schemaomläggning. Fokus läggs varannan vecka på läs och skriv/praktisk matematik. Utvärderat i samarbete med föräldrar, vilket de ser som väldigt positivt.

Individnivå:

- Individuella planer för alla träningskolans elever. Revideras för varje termin.
- Verkstad: Arbetsuppgiftssystem med individualiserade uppgifter som grundas på de mål som uppmärksammats i elevernas IUP.
- Alla elever har en egen e-post adress och dator vid sin arbetsplats.
- Kontaktbok- daglig länk mellan familjen och skolpersonalen.
- Dagbok (för att träna reflektion och tidsuppfattning samt skapa helhet och sammanhang.)
- Eleverna får taktil stimulans av utbildad personal.
- Hemkunskapsundervisning som syftar till att ge eleverna förtrogenhet med olika material och redskap som behövs i vardagliga situationer och utvecklar självständigheten i det som rör den egna personen i sambandet mellan mat, hygien och hälsa.

Planerade och genomförda åtgärder

1. Musikundervisning med ordinarie musiklärare.
2. Fler undervisningstimmar av ämneslärare i pr/est ämnen.
3. Gemensam planeringstid för assistenter och pedagoger en timme i veckan.
4. Samverkan med grundskolan och grundsärskola (resursgruppen)
5. Samarbete med år 1-6 samt gymnasieskolor i närområdet (för att underlätta in- och utskolningar).
6. Studieresa
7. AKK utbildning
8. Hemkunskapsundervisning

Resultat (insats och resultat)

1. Under året har vi haft musikundervisning av Sara Sannebro vilket varit mycket uppskattat och givande.
2. Vi har under hösten haft möjlighet att nyttja ett antal ämneslärare inom pr/estetiska ämnen. Det har varit lyckat och vi hoppas på att kunna få fortsätta ha behöriga ämneslärare. Ett avstämningsmöte per termin sker med pr/estet lärare som undervisar träningskolans elever.
3. Vi har 50 min per vecka avsatt för gemensamma diskussioner i träningskolearbetslaget. Den tiden används framförallt till ÄK och checka av det ”vardagliga” som händer. Tid för djupare

diskussioner om elever och planering finns det inte utrymme för. Gemensam planeringstid är önskvärd.

4. Samverkan med resursgruppen fortsätter. Vi utgår från elevernas behov och försöker utifrån de möjligheter som råder finna flexibla lösningar och utnyttja varandras kompetenser. Vi har regelbundna träffar för tankeutbyte. På sikt kan och bör vi utveckla ytterligare. En timme var fjortonde dag.
5. Samverkan med låg- och mellanstadieskolorna sker kontinuerligt för att skapa de rätta förutsättningarna för att alla våra elever ska få en så meningsfull skolgång som möjligt. Vi har arbetat fram former som fungerar bra och försöker underhålla dem.
6. Då samtliga av våra elever är i behov av någon form av kommunikationsstöd under hösten kopplades förstärkning in på det området. Varje termin träffar vi låg- och mellanstadiet och korttidsboendets personal för gemensam AKK utbildning. Detta för att skapa en helhet kring kommunikation kring våra elever.
7. Hemkunskap (eller vardagsaktiviter) är en av de stora posterna i träningskolans kursplan. Vi har under året bla. haft tillgång till Bengtsgårdens hemkunskapssalar. Det har fungerat mycket bra. Vi har siktat på enkla rätter och bröd som eleverna ska kunna klara av helt på egen hand denna termin.

Framgångsfaktorer	Hot	Möjligheter
Lokalernas placering (vi finns mitt i verksamheten och är en del av Bengtsgården).	Svårt att samordna mer planeringstid och övrig konferenstid tillsammans med elevassistenter pga. olika avtal och barnomsorg.	AKK fortbildning ger ökad kompetens hos personalen inom kommunikationsområdet. Tyvärr för sällan för att få kontinuitet.
Bra kontakt och samarbete med föräldrarna.	Träningskolans assistenters delaktighet i övriga personalmöten i skolan, begränsas av barnomsorgen.	Att finna former för utveckling av särskolan/träningskolan både lokalt (Bengtstors) och över kommun gränserna (gemensam särskola Dalsland?).
Vi jobbar mycket övergripande och försöker bidra till att eleverna ska få en "helhet" (tex. genom temaarbete, studiresa, hemkunskap osv.).	Oklarheter om vilken skola/kommun eleverna kommer att placeras i gällande både in- och utskolning.	Att kunna göra en ny studieresa tillsammans med eleverna.
AKK utbildning med berörda personer kring våra elever/barn (skola, korttids, dagcenter, föräldrar).	Långsiktiga beslut saknas.	
Personal med taktill utbildning.	Att elevgruppen blir allt mindre och	

Samarbete med resursgruppen, låg- och mellanstadiet, gymnasieskolor.	hur det på sikt kommer att påverka verksamhet och personal.	
--	---	--

Grundsärskola

Arbetsätt

Vi jobbar med sociala färdigheter integrerade i vardagen då situationer är aktuella. I resursgruppen får många elever en helhet som de inte har möjlighet att ta emot i sin klass. Vi har en nära kontakt med föräldrar vid behov och god kännedom om elevens vardag. Denna närhet är viktig i många sammanhang t ex PRAO, gymnasieval, idrottsdagar, och schemabrytande aktiviteter.

Elevens tillhörighet i klassen är oerhört viktig för den sociala utvecklingen. Vår syn är att vi inte ersätter klassföreståndaren utan är ett stöd för honom eller henne och eleven. Vi kan efter överenskommelse ha tätare föräldrakontakt. Vi är med vid utvecklingssamtal och tar gärna ett pedagogiskt ansvar, medan kallelse till samtalen och dialog kring övrig undervisning och klassen tas av klassföreståndaren. Detta samarbete varierar mycket beroende på vilken syn klassföreståndaren har på sitt ansvar. Vi tar ett stort ansvar för gymnasiebesök, val och överlämning för varje elev. Se vidare nedan under respektive ämnesplanering.

Planerade och genomförda åtgärder

Följande har vi gjort och tycker att det fungerat bra:

- Att fungera som en förlängd arm för klassföreståndare kring olika aktiviteter, eleverna ställer ofta frågor som de inte vågar i ordinarie klass.
- Kontakter med gymnasieskolan och stöd kring gymnasieansökan tillsammans med SYV kräver ofta personlig kunskap kring eleverna, vilket vi representerar. Vi kan även ge eleverna det extra stöd många behöver i detta sammanhang.
- Vi har en helhetssyn på elevens schema, vilket gör att vi kan stödja eleverna på det sätt som behövs.
- Vi undervisar i flera teoretiska ämnen vilket ger möjlighet till ämnesövergripande projekt, vilket skapar helheter för eleverna, vilket de många gånger är i behov av.
- Samarbetet i resursgruppen har under året ytterligare förbättrats då samma personal arbetat tillsammans under flera år, vilket gagnar eleverna.

Treårsplanering i svenska, engelska och matematik för grundsärskolan

Precis som för grundskolan har ett arbete med treårsplaneringar för utveckling av de olika ämnena påbörjats i grundsärskolan.

Svenska

Nulägesbeskrivning:

Vi jobbar med svenska genomgående i alla ämnen genom att vi skriver, pratar och läser i SO, Ma, NO+Tk och Sv. I själva ämnet svenska jobbar vi mycket med läsförståelse och ordkunskap. Eleverna läser böcker, löser korsord, ser på/läser nyheter, för att de ska få ett rikare språk.

”Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket kan människor utveckla sin identitet, uttrycka känslor och tankar och förstå hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk ökar valmöjligheterna i livet, för vidare utbildning och arbetsliv och för att kunna delta i samhällsliga processer. Språkförmåga är också viktig för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.” Remissversion av kursplan i svenska i grundskolan (Skola 2011)

Samtal med eleverna om deras utveckling och deras önskemål i vad de vill göra genomförs regelbundet. Varje vecka skriver eleverna mål för veckan i sin agenda vilka utvärderas tillsammans i slutet av veckan.

Elevgruppen just nu består av elever mellan 13 – 16 år. De ligger på väldigt olika nivåer vilket gör det svårt att göra gemensamma lektioner. Därför måste vi jobba mycket med individuella arbetsuppgifter.

Mål med ämnet över tre år:

- Att sätta mål tillsammans med eleverna
- Att få en bättre stuktur
- Att hitta mer/bättre material som är ”lättarbetat” för eleverna men ändå ger mycket
- Att samtala och diskutera mer med eleverna enskilt och i grupp i alla ämnen
- Att jobba med eleverna att uttrycka sig verbalt
- Att jobba med eleverna att uttrycka sig i skrift
- Att jobba med eleverna för att få dem att uttrycka, lägga ord, på sina känslor
- Att hitta former för att arbeta med åk 6-9 som vi ska bli ht -10
- Att jobba med elevernas analysförmåga, i texter, vad de ser på TV, vad de läser i tidningar och på Internet. (Vad är sant och inte sant/realistiskt?)
- Att jobba mer ämnesöverskridande

Metod / Arbetssätt:

- I Europeisk Språkportfolio ska vi jobba tillsammans med eleverna. I den ser vi vad de har satt för mål och vad de redan vet/kan, vilken utveckling de har gjort. Vi använder även skolagendan för kortidsmål.
- Vi jobbar med språkutveckling genom att fortsätta läsa böcker, tidningar, Internet, lösa korsord, samt diskutera vad eleverna läser och ser i alla ämnen.
- Öva på gamla NP

Uppföljning /Utvärdering

- Genom att spara elevernas arbeten, tester och prov kan vi gå tillbaka för att se deras utveckling i de olika delarna.
- I Europeisk Språkportfolio kan vi se en del av utvecklingen och utvärderar det.
- Dokumentera i en pärm som innehåller ämnesplanering för grundskolan, utvärdering, elevsamtal. Materialet kan följas upp och utvärderas under tiden samt vid slutet av treårsperioden.

Engelska

Nulägesbeskrivning:

Elevgruppen just nu består av elever mellan 13-16 år. De har spridda kunskaper både vad gäller förståelse och förmåga. Dessa elever kommer troligen inte att resa ensam utomlands, inte heller att läsa engelskspråkiga böcker, men behöver kunna förstå engelska och kunna svara på vardagliga frågor då det träffar engelsktalande personer.

Vi har provat olika gemensamma läromedel och har kommit fram till att hela gruppen inte kan använda samma undervisningsmaterial. Därför är elever uppdelade i två grupper som jobbar individanpassat med olika material. Båda grupper följer vissa gemensamma rutiner t.ex. ansvar för att lära glosor regelbundet, jobba både i grupp och enskilt. Fokus är förståelse för det talade språket och att våga tala och uttrycka sig. Just nu används resmetoden för att hålla ihop och ge mening till engelska för eleverna. Vi har lyckats hitta ett läromedel som passar eleverna och de är mycket nöjda att ha böcker och verkar motiverad att lära engelska.

Mål med ämnet över tre år:

- Vi vill gärna hitta en långsiktig planering som går att upprepa för olika elevgrupper inklusive lämpligt läromedel. Det är inte lätt att hitta lämpligt läromedel som inte är för barnlig men än dock stödjer vårt undervisningsmål.
- Vi vill hitta fler gemensamma rutiner i undervisning för att alla elever ska kunna jobba ihop på sin nivå.
- Vi vill hjälpa våra elever att bli bättre på att förstå och utvärdera sitt lärande.

Metod /Arbetsätt:

Vi ska ta fram och prova att jobba med Europeisk språkportfolio i både engelska och svenska. Vi ska granska fler läromedel för att hitta några till som kan vara lämpliga för språknivå och undervisningsmål. Vi gör egna utvärderingar av undervisning terminsvis samt strukturerar frågor för att eleverna ska utvärdera sitt lärande. Eftersom våra elever har svårt att uttrycka sig och behöver struktur att utvärdera sitt lärande, ska vi titta på de olika utvärderingsinstrument som vi har använt oss av under de senaste åren och försöka hitta rutiner kring elevutvärdering.

Uppföljning / Utvärdering:

Vi dokumenterar under ämneskonferenser (ÄK), använder periodsplanering för att kunna överblicka och utvärdera den, inklusive de läromedel som vi har använt oss av. Vi samlar denna dokumentation i en pärm som innehåller ämnesplanering för grundskolan, utvärdering, elevsamtal. Materialet kan följas upp och utvärderas under tiden samt vid slutet av 3-års period.

Matematik

Nulägesbeskrivning:

Med stöd av matematikkursen i problemlösning har eleverna fått möjlighet att jobba med olika problem och lärarna möjlighet att utforska problemlösning som ett undervisningsverktyg. Detta har varit lärorikt och lett till att vi har börjat använda problemlösningen mer medvetet som en undervisningsstrategi samtidigt som vi varvar detta med undervisning i olika matematiska procedurer. Vi ser fördelar med detta gällande språkutveckling och möjlighet att öka förståelse för matematiska begrepp, möjlighet att använda matte praktiskt och meningsfullt, och öka elevernas förståelse för sammanhang mellan erfarenheter i skolan och utanför skolan och mellan olika ämnen.

Arbetet med problemlösning har varit mer separerat från övrig matteundervisning än önskat. En del elever verkar tryggast då matteboken kommer fram och de får lov att öva på specifika matteprocedurer. De har haft svårt att samtala kring problem som ska lösas. Idag har vi lyckats få en mer positiv attityd bland elever gällande problemlösning. Eleverna vill dock snabbt hitta fram till en strategi och har svårt då de ska tänka efter och reflektera kring ett problem. Fler elever har lust att lösa problem och förståelse för att det kan finnas flera möjliga lösningar. Det gör att elever i ökande grad hittar fler sätt att lösa problem och har lättare att intressera sig för ett annat sätt än det de har försökt med. Idag behöver eleverna fortfarande mycket stöd då de ska förklara eller beskriva hur de tänker kring ett problem eller situation, både vad gäller att våga förklara och att hitta ord som går att förklara med. Att tillbringa tid i samtal och diskussion är något som de flesta elever inte är vana vid och som ofta känns otryggt för dem.

Mål med ämnet:

- Eftersom matematik ska vara användbart i vardagen vill vi försöka
- kombinera matematiska procedurer med vardagsbaserade problemlösning i undervisningen på ett mer naturligt sätt. Strävan är att problemlösningsarbetet varvas med undervisning i olika procedurer då eleverna får inblick i tekniker eller kunskapsområden och hur man kan göra olika uträkningar.
- Vi vill ha en tydligare plan över vilka problem man kan välja bland för att öka färdigheter inom definierade områden.
- Vi vill jobba mer med diskussion och samtal för att öka elevernas förståelse för olika matematiska begrepp samt öka tilltron till eget tänkande.
- Vi vill även hitta ett tydligare sätt att dokumentera för elever, föräldrar och lärare de färdigheter som eleven når, samt vad som är lämpligt att jobba med i fortsättningen.

Metod / Arbetsätt:

Vi jobbar kontinuerligt med samtal/diskussion med eleverna även i övriga ämnen. Vid något tillfälle under terminen ägnar vi ÄK-tid på att diskutera hur det går med samtal/diskussion med elever för att kunna utveckla vårt arbete medvetet.

Då vi jobbar med problem ser vi till att spara elevexempel för att dokumentera lösningsmöjligheter samt definiera vilka procedurer och begrepp som används. Dessa sparar vi för senare övergripande arbete.

Vi går kursen *Analys och bedömning* under 2010. Som uppgift i kursarbetet ska vi prova olika sätt att dokumentera och analysera elevens matematik. Utifrån vår och våra kollegors erfarenhet, beslutar vi att använda olika metoder mer övergripande och gör en plan för hur vi skulle kunna göra det, samt gör det.

År 1:

- Hitta dokumentations- och analysmetoder för att visa elevernas färdigheter.
- Utföra uppgifter inom kursen analys och bedömning.
- Diskuterar ovan med kollegor och besluta vad och hur vi skulle kunna använda metoder mer övergripande.

År 2:

- Öka elevernas deltagande i matematiska samtal och diskussion samt ansvar för eget lärande
- Fortsätta samtala och diskutera problem och påpeka vad eleverna kan
- Samtala och diskutera situationer i övriga ämnen för att öka vana hos eleverna
- Skriva strukturerade frågor som eleverna får svara på terminsvis för att utvärdera och fundera kring sitt eget lärande.

År 3:

- En färdigskriven plan som kopplar problem med matematiska begrepp och procedurer som de ger upphov till
- Vid varje problem som används i undervisning, dokumentera olika lösningsstrategier samt de olika färdigheter som utnyttjas
- Organisera problem efter matematiska områden och föreslå en plan för hur den kan användas i undervisningen
- Övergripande koll på vilka områden som fattas och fokusera arbetet och undervisningen på dessa.

Uppföljning / Utvärdering:

Dokumentation och bedömningsmetoder utvärderas vid olika kurstillfällen tillsammans med Ma-kollegor. Samtal och problem tas upp en gång/termin vid ÅK för att kolla läget, utvärdera, ev. förändra och ta beslut. Dokumentation sparas i pärmen som innehåller ämnesplanering för grundskolan, utvärdering, elevsamtal. Materialet kan följas upp och utvärderas under tiden samt vid slutet av 3-års perioden.